

MAJ
16 T. Janez Nepomuk
17 S. Paikal
18 C. Vnebohod
19 P. Peter Cel.
20 S. Barnard
21 N. C. po Volik.
22 P. Julija, dev.
23 T. Andrej Bob.
24 S. Donatijan
25 O. Gregor VII.
26 P. Filip Nerij
27 S. Magdalena
28 N. Binkošti
29 P. Maksimin
30 T. Križ. grobov
31 S. Kv. Angela M.†

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE KLIST V AMERIKI

Revija za slovenske organizacije v Ameriki

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. JOLITU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA
CHICAGO; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH
(Official Organ of 100% Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 102,

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 27. MAJA — SATURDAY, MAY 27, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Pogreznjeni podmornik dvignejo - Naziji zopet glasni

Mornariške in vladne oblasti podvzele priprave za temeljito preiskavo o vzroku katastrofe podmornika Squalus. — V četrtek je bilo rešenih 33 mornarjev, a za ostalih 26 ni dosti upanja. — Voda prišla v podmornik skozi zračno cev.

Washington, D. C. — Mornariške oblasti so s kongresom natančno na delu, da se ugotovi, kaj je povzročilo katastrofo podmornika Squalus, ki se je zadnji tork pogreznil v bližini Portsmouth, N. H., na dnu morja, 240 čevljev globoko, potem, ko je del njegove notranjine zalila voda. Vrše se priprave, da se bo potem sodne preiskave dognalo, ali je nesrečo povzročila vsled nepazljivosti kakšna oseba, ali je bila kakšna pomanjkljivost v mehanizmu podmornika samega.

Predno pa se bo moglo kaj natančnega najti, bo potrebnost, da se pogreznjeni podmornik najprej dvigne na površje. To delo bo vzelo, kakor se računa, teden dni, ali pa še več, kar bo odvisno od vremena. Prej pa, kakor se sploh kaj drugega podvzame, je bila prava skrb oblasti ta četrtek, da najdejo še 26 pogrešanih mornarjev, ki so bili zaprti v tistem delu podmornika, ki ga je zalila voda. Malo je bilo upanja, da bi kateri od teh ostal pri življenju; vsaj nobena znaka življenja ni prišlo od njih. Potapljači so dobili nalogo, da preiščejo ves podmornik in nudijo rešitev ponesrečencem, ako so še živi, ali pa vsaj najdejo njih trupla.

Ostalih 33 mornarjev, kateri so bili v tistem delu ladje, ki ga ni dosegla voda, so bili že v sredo zvečer vsi rešeni s pomočjo potapljaškega zvonca. Zadnji od rešencev so prebili v neprijetnem zaporu na dnu morja 29 ur. Kakor so se izjavili, so bili sigurni, da jim bo prišla rešitev, vendar ure čakanja so bile nad vse mučne in so trpeli vsled mraza in slabega zraka, kajti z zalogo kislica, ki so ga imeli pri sebi, so morali biti varčni vsled negotovosti, koliko časa bo vzelo reševalce, da pridejo do njih.

Kolikor se je moglo doslej s sigurnostjo dognati, je prišla voda v podmornik skozi 14 inčev široko cev na vrhu podmornika, skozi katero prihaja zrak v notranjino, kadar je ladja na površju. Preiskava, ki se bo vodila, ima ugotoviti, zakaj ni bila ta cev zaprta, predno se je odredila potopitev podmornika, in, ako se bo dognalo, da je bila zgradba sama tako pomanjkljiva, potem se ostalim podmornikom iste vrste, kakor je bil Squalus, ne bo dovolila potopitev, dokler ne bodo podvrženi temeljitemu pregledu. Točasno ima mornarica v službi 87 podmornikov in 19 se jih gradi. Squalus je stal vladno štiri milijone dolarjev.

Sedanja nesreča je tretja te vrste v zadnjih dveh desetletjih. V letu 1925 se je pogreznil vsled kolizije podmornik S-51, pri katerem je bilo izgubljenih 33 življenj, in dve leti pozneje je zadela enaka

ZAGONETKA Z ROOSEVELTOM

Politikarji si belijo glave, ali bo še enkrat kandidiral.

Washington, D. C. — Vodilni ameriški politikarji se že dalje časa bavijo z vprašanjem, kaj bo napravil Roosevelt prihodnje leto, namreč, ali bo ponovno kandidiral za predsednika. Vse pa. kar vedo glede tega, so sama ugibanja, kajti Roosevelt sam molči o tej zadevi kakor grob, in bržkone niti njegovi najbližji svetovalci in prijatelji ne vedo, kaj ima predsednik v rokavi; verjetno je tudi, da še on sam ni prišel do končne odločitve. Tako je pričakovati, da se ne bo izvedelo o tem do demokratske konvencije, ki pa je še nad leto dni daleč. — Kakor znano, je bila doslej v Ameriki tradicija, da ne sme biti nihče za predsednika več kot dva termina; vendar pa to ni noben zakon.

NA VEČ KRAJIH OBČUTILJO SUŠO

Washington, D. C. — Vladni vremenski urad je zadnje sredo izdal poročilo, v katerem objavlja, da se preko širnih pokrajin zapadno od reke Mississippi občuti znatna suša, zlasti v zapadnem delu Oklahome, v Kansasu, Nebraska in v nekaterih krajih v So. Dakoti. Nasprotno pa je bolj razveseljiva slika vzhodno od omenjene reke.

NOV INCIDENT SE PRIPETIL V GDANSKU

Gdansk. — Med tem, ko se je zadnje sredo vršil slovesen pogreb žrtve, ki je padla zadnje soboto ob spopadu med naziji in Poljaki, je pa isti dan prišlo do novega incidenta. Neki voznik truka je namreč javil, da je poljska straža streljala nanj, ko je vozil preko poljskega koridorja. Poljaki nasprotno trdijo, da je straža oddala strele v zrak, ko je videla, da skuša voznik peš pobegniti preko meje.

PRIPOROČA DALJŠE URE ZA SALUNE

Chicago, Ill. — Alderman Dermott bi rad podaljšal nočni čas, do katerega smejo ostati saluni odprti, in je v mestnem svetu predložil zadnjo sredo tozadevno resolucijo. V njej priporoča, naj bi se čas zatvoritve preložil od sedanje 1. ure ponoči na 2. uro ob delavnikih; ob sobotah zvečer pa od 2. ure na 3. uro. Pravi, da vsled sedanjih zgodnjih zapornih ur gredo gostje v predmestne lokale, s čimer natakarijo po mestih izgublja delo.

nesreča iz istega vzroka S-4, s katerim je šlo na dno 40 milj.

OPERATORJI POPUŠČAJO

Pričakuje se sporazum v doglednem času.

Harlan, Ky. — Trdovratnost operatorjev premogovnikov v tukajšnjem okraju očitno dan za dnem bolj slabi. Tako je ta četrtek zopet eden, "dezertiral" iz njih vrst in podpisal separatno pogodbo z CIO premogarsko unijo. Pričakovati je, da se bo cela situacija povoljno rešila v doglednem času, kajti o pretežni večini operatorjev se trdi, da se je že naveličala tega boja, ki jim prinaša le izgube dan za dnem. — Položaj v okraju je splošno miren in vojaštvo, ki še vedno straži premogovnike, ni imelo potrebe, da bi stopilo v kako resnejšo akcijo.

MLAD GENTLEMAN POSTAL ŽRTEV NAPADA

Attica, Ind. — Poškodbam, ki jih je zadobil v petek zadnjega tedna, ko je gentleman skušal varovati ugled deklet, v katerih družbi je bil, je podlegel preteklo sredo v bolnici 16 letni dijak višje šole, Robert Keys. V petek se je vršila neka prireditev v šoli, na kar je šlo več dijakov in dijakinj v neko gostilno v bližnjem mestu Belgium. Pri sosednji mizi pa so sedeli trije moški, ki so si privoščili nedostojne opazke napram dekletom, in to je Keysa ogorčilo ter je vsiljivo zavrnil. Ko so ti odšli iz lokala, jim je sledil na cesto, toda tamkaj ga je eden od treh surovežev udaril po glavi, da je nezavesten padel po tleh in je zdaj na posledicah udarca umrl. Vsi trije so bili aretirani.

TOWNSENDOVCI PRITISKAJO NA ZAKONODAJO

Springfield, Ill. — V poslanski zbornici drž. zakonodaje se je zadnje sredo predložila resolucija, ki naj bi se poslala kongresu v Washingtonu in ga opozorila, da naj posveti svoje upoštevanje Townsendovemu načrtu za starostno pokojnino. Zagovorniki tega načrta povdarjajo, da s sprejemom resolucije ne bo zakonodaja prevzela nikakih obveznosti

FRANCOSKI OTROCI MOLIJU ZA F. B. SNITE

Bordeaux, Francija. — Kakor že poročano, se je Amerikanec F. B. Snite iz Chicage odpravil v Lurd z upanjem, da najde tam zdravje, ki ga je izgubil pred tremi leti kot žrtev paralize; skozi vsa ta leta je moral fant preživeti v "železnih pljučih," v aparatu, ki mu omogoča dihanje. Ko je romar prispel v Francijo, se je pričelo med otroci po celi deželi križarsko gibanje za molitev za žrtev, da bi dosegla na božji poti zaželjeno zdravje.

KRIŽEM SVETA

— Rim, Italija. — V javni zračni promet preko Atlantika namerava stopiti tudi Italija. Ravnokar je bilo izdelano v to svrhu v Trstu veliko letalo, ki bo lahko nosilo 40 potnikov, in zdaj čaka le še na inštaliranje štirih motorjev.

— London, Anglija. — Pri lokalnih volitvah v nekem londonskem distriktu zadnji tork je dobila stranka laboratorijev večino. Ta distrikt je bil prej konservativen, toda zdaj znaša v njem večina delavske stranke 3,596 glasov.

— Pariz, Francija. — Vojaški pakt, ki se je sklenil med Francijo in Poljsko, se je v sredo dopolnil še s trgovinskim paktom. Glasom tega pakta bo Francija dobivala od Poljske premoženje, nasprotno pa ji bo izvažala električne in avtomobilne produkte.

JAPONCI ZASEDEJO TUJEZEMSKO SEKCIJO?

Tokio, Japonska. — Iz raznih zanesljivih virov se sliši, da namerava Japonska zasesti s svojim vojaštvom mednarodno naselbino v kitajskem mestu Šanghaj. Trdi se namreč, da tamkajšnji mestni svet dovoljuje protijaponsko agitacijo, in da se tega ne more dopustiti.

VEČNO PRIJATELJSTVO ANGLIJE Z AMERIKO

Winnipeg, Man. — V svojem javnem govoru po radio, ki ga je imel tukaj zadnje sredo, je angleški kralj povdarjal, da med Zed. državami

KRIKI PROTI POLJSKI

Izraža se grožnja, da bo vlada nastopila vsled gdanskih incidentov. — Svarilo drugim manjšim državam.

Berlin, Nemčija. — Nazijsko časopisje se je ta četrtek ponovno z vso viro vrglo proti Poljski zaradi zadnjih incidentov okrog Gdanska in iz vladnih krogov se je povdarjalo, da bo vlada sama posegla vmes, ako ne bodo protesti Gdanska pomagali. Časopisje povdarja, da je postal položaj v poljskem koridorju, ki loči Vzhodno Prusijo od ostale Nemčije, naravnost "nemogoč" in, da bi je v obraz vsem mednarodnim zakonom, češ, da Nemci, ki se prevažajo preko njega, niso varni življenja. Povrhu tega obdolžuje naziji Poljake, da so zamenarili reko Vislo ter, da je vsled tega postala plova po njej ogrožena, in povrhu tega, da njeno vodovje je poplavlja sosednje ozemlje.

Časopisje pa je istočasno polno groženj in svaril tudi proti drugim državam. Do svojega računa pride sovjetska Rusija, dalje je izraženo svarilo severnim državam, naj se ne zapletajo v Lige narodov in kako protinemško politiko, in podobno so posvarjene tudi balkanske države, naj ukinejo vsako medsebojno zvezo s Turčijo, češ, da je ta postala zdaj očitna zaveznica Anglije in Francije.

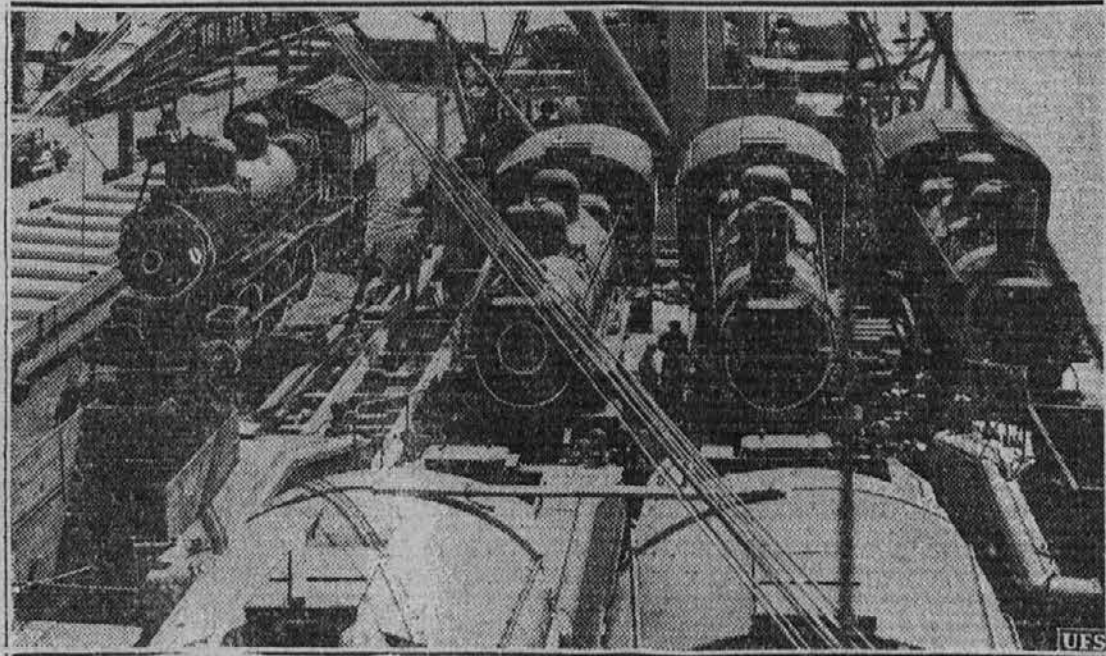
92 ODSOTKOV OTROK POTREBUJE DENTISTA

Chicago, Ill. — Zveza čikaških zobozdravnikov je zadnje sredo objavila, da se je pri preiskavi otrok v čikaških javnih šolah ugotovilo, da celih 92 odstotkov otrok potrebuje zobozdravniške oskrbe. To preiskavo je vodilo od marca naprej prostovoljno 200 dentistov.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovincu" so vedno uspešne.

in britanskim imperijem ne bo prišlo nikdar do vojne. Vsi spori med njima so se do zdaj rešili brez orožja in tako ima biti tudi v bodoče.

STARO ŽELEZO ZA JAPONSKO

Od vseh tujezemskih držav je Japonska glavna nakupovalka starega železa in druge stare kovine v Zed. državah. Med drugim je kupila število zastarelih lokomotiv, izdelanih okrog leta 1904, in gornja slika kaže te lokomotive, ko čakajo v priistanišču v Philadelphiji, da bodo naložene na ladje.

Iz Jugoslavije

Komaj se je oglasila pomlad, že so divjale nevihte s točo, ki je napravila na Gorenjskem mnogo škode po sadovnjakih. — Olajšave za izseljence, ki nameravajo obiskati domovino. — Smrtna kosa in drugo.

Toča je pustošila po Sorškem polju

Škofja Loka, 2. maja. — Nismo se še popolnoma zvišeli v pomladno naravo, pa že moramo poročati o neurju, ki je težko prizadelo Sorško polje. — Preteklo soboto pozno popoldne so se pričeli kopiciti na nebesnem svodu temni oblaki. Vse je kazalo, da se bliža huda ura. Kmalu so pričele padati izpod svinčenih oblakov kaplje, ki jim je sledila toča. Dobri dve minuti je padalo suho, kakor lešniki debelo ledeno zrnje in napravilo veliko škodo. Ponekod je oklestilo jablane in hruške, ki so bile v najlepši svatovski obleki. Vrtovi so bili posebno na Trati dobesedno pokriti z okleščenim evetjem.

Seveda so tod sadovnjaki za letošni uničeni in ni pričakovati sadja. Kakor na sadnem drevju je napravila toča mnogo škode tudi na zelenjadi, posevkih in sočivju. Kar je dosegla, je temeljito opustošila. Deležni so bili ledenega pozdrava le posamezni pasovi, kakor je pač pilhal veter. Zdi se, da je glavni val toče zajel svet od Godešiča preko Trate in škofojloškega kolodvora naprej do Starega Dvora, Virmaš, Sv. Duha, Dorfarjev in Form do Zabnice, dočim so bile ostale vasi manj deležne toče. Točo so imeli tudi v Stari Loki in v vaseh predgorja Jelovice. Škofja Loka sama ni bila posebno prizadeta. Tudi Puštatu ni prizaneslo.

Ko je šel v vas poslovođa Zdrženja trgovcev g. Babič, mu je priletela na dežnik kot oreh debela toča. Mnogo strahu je prestala živina, ki je bila na prostem. Konji so se toče plašili in divjali. Ljudi je stalo mnogo truda, da so živali pomirili. Pogled na opustošene sadovnjake je od sile žalosten. Tako zgodaj pomladi že dolgo časa ne pomnimo toče.

Nevihta, ki je zajela Sorško polje, je prišla tudi nad Selško dolino. Toče je okrog Selc, zlasti pa pri Dolenji vasi, padlo toliko, da je kar zasula zemljo, kakor bi jo bil pobelil sneg. Mnogo toče je padlo tudi po vrhovih in gorskih krajih, okrog Križne gore, Sv. Mohorja, Planice. Škoda v sadovnjakih je zelo velika.

Tem, ki nameravajo v domovino na obisk

Belgrad, 14. maja. — Finančni minister je odobril odredbo, po kateri se izdajajo izseljencem, ki obiščejo Jugoslavijo iz Amerike in ostalih izseljeniških dežel, vizumi za popotovanje v Jugoslavijo zastoni, in tudi to, da se morejo skupna potovanja, v skupinah, izdajati kolektivni potni listi brez vsakršnih pristojbin natanko tako, kakor da bi bili to posamezni potni listi.

Stroga obsodba

Pred kazenskim senatom celj.

skega sodišča sta bila obsojena brata 26 letni France Košec, čevljar in 23 letni Rudolf Košec iz Loke pri Frankolovem, prvi na sedem let in 6 mesecev robije, drugi na 6 let in štiri mesece robije zaradi roparskega napada na gostilničarja in posestnika Karla Žerovnika in njegovo ženo Marijo v Luki pri Frankolovem.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Viktor Rohrmann, veletrgovec v Ljubljani in sposovan meščan star 80 let. — Na Javorniku je umrl zadet od kapi Friderik Noot, zastopnik Kranjske Industrijske družbe v Beogradu star 31 let. — V celjski bolnici je umrla Franciška Šmarčan, posestnica iz Slatine pri Šmartnem v Rožni dolini, stara 55 let.

Težka nezgoda

Krava je iztaknila oko 60 letni posestnici Mariji Terkovič iz Pristave pri Mariboru.

Ženo in tačo prodal za žganje

Iz Kosovske Mitrovice v Srbiji poročajo: Daleč znani pijanec Aliuš Zautovič, je sklenil z mesarskim pomočnikom Ljaovičem čudno in za naše civilizirane razmere nerazumljivo pogodbo. Pogodil se je z njim, da mu proda ženo in vsakino za pet litrov žganja. Ljaovič je bil s šel takoj kupiti pet litrov žganja, katerega je prinesel Zautoviču na dom in odpeljal s seboj obe ženski.

Med pivci

Iz Šmartna pod Šmarno gorjo je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 33 letni zidarski delavec Maks Kopač. Z drugimi je pil v neki gostilni v Šmartnem, pa je med pivci nastal hud pretep in ubogega Martina so strahovito zdelali po vsem telesu in po glavi.

Nesreča

Na Pesnici se je ponesrečil 10 letni pastir Josip Štravs. Fant je bil zaposlen pri slamozečnici, pa ga je stroj zagrabil za roko in mu jo zmečkal od prstov do komolca.

108 let stara

Družina Blažunov pri Sv. Ani pri Celovcu na Koroškem je gotovo zelo trden kmečki rod. Mati in gospodinja Ana Blažun je v polnem zdravju in čilosti pred kratkim praznovala 108 letnico svojega rojstva. Ima tudi hčer, o kateri se pritožuje, da je počasna, pa ji oprosti, ker je "stara" že 73 let. Omenjena ima sestro, ki ima tudi že 104 leta in brata, ki je pa "nekaj let mlajši".

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dan kinčanja grobov

Katoličani imamo od cerkve določen spominski dan — vernih duš dan, ki ga obhaja cerkev 2. novembra vsako leto. Tedaj se katoliška cerkev zavije v črno in po vsem katoliškem svetu se moli in se v molitvah spominjamo svojih, dragih, ki so odšli pred nami v večnost. Tako v našem katoliškem svetu.

Amerika — oziroma Združene države pa obstojijo iz vseh mogočih narodnosti, ki spadajo k različnim veroizpovedim, vsaka narodnost in vsaka veroizpoved ima svoje nauke in svoje običaje in obrede. Umevno je, da Unija te obsežne dežele ne more vsled tega priznati kot obveznega praznovanja spominskega dneva za vsako narodnost ali veroizpoved posebej. Zato je Unija proglasila kot skupen spominski dan za vse narodnosti in za vse ljudi dan 30. maja, ki je določen kot spominski dan v letu. Na ta dan se spominjamo posebno narodnih junakov, ki so se borili v raznih vojnah. Teh se spominjajo zlasti vojaške in civilne oblasti, kakor tudi razne patrijotične organizacije. Posamezne družine pa se spominjajo tudi svojih ožjih pokojnih sorodnikov. Tako je ta dan 30. maja nekak splošen narodni spominski dan, ki mu pravijo tudi Dan kinčanja grobov.

Ob tem Spominskem dnevu se Amerikanci spominjajo svojih dragih ranjkih. Navada je, da gredo na pokopališča, kjer okrasijo grobove svojih dragih s cvetjem in rožami. Polagajo na iste vence in druge okraske in s tem pokažejo, da se spominjajo svojih dragih pokojnih sorodnikov. Lepa navada in lepi običaji so to. Po raznih mestih so na ta dan mogočene spominske prireditve, slavnostni obhodi vojaštva, raznih organizacij, itd. Vse to ohranja spomin v ljudeh na one, ki so odšli pred nami v večnost.

Tudi za nas katoličane je prav in na mestu, da se na ta dan spomnimo svojih dragih pokojnih. Spomnimo se jih pa kot katoličani s tem, da poleg cvetja, ki ga bomo polagali na njihove grobove, za nje tudi molimo. Za nas katoličane mora biti molitev k Bogu za naše ranjke glavna točka. Molitev je cvet, katere vonj sega do božjega prestola. Zato spominjajmo se svojih ranjkih v molitvah!

Slovenski socialisti že blizu dvajset let držijo neke znani "milijonski fond", od katerega je ostalo več tisočakov. Čemu ga držijo nikoli ne povedo. Obresti vleče njihov list. Posojilo v Jugoslaviji je tudi last dotičnega fonda. Ali so ameriški Slovenci zato darovali desetake in petdesetake in stotake, da bodo razni socialistični iblatarji na račun istih lepo udobno živeli?

Stalinovi agenti v Pittsburghu pišejo in sestavljajo vse mogoče resolucije proti raznim diktaturam. Le proti sovjetski diktaturi v Moskvi nikoli. Ali je tam vse prav?!

Hitler — Mussolini — Stalin predstavljajo trojico evropskih diktatorjev. V zatiranju in tiranstvu so si vsi trije zelo podobni bratci. Ne eden ne drugi ne more trpeti poleg sebe še kake glave, ki bi drugače mislila, kakor mislijo njihove glave. So to trije petelini, ki hoče biti vsak na svojem dvoru absolutni vladar in gospodar.

Kadar si v Hitlerjevi Nemčiji, delaj tako, kakor delajo hitlerjevci, če ti je kaj za tvojo glavo; to ni več nasvet, marveč zahteva, pravijo tisti, ki sodobno Nemčijo dobro poznajo.

Nasvete dajati je veliko lažje, kakor pa iste izvajati. To ve dobro tudi Keržetov Francelj pod vaško lipo, ki se že leto dni joče, kaj bo z našimi slov. društvi, organizacijami, listi, itd. Kako je to, da Francelj ni mogel tekom trideset let, ko se je udeleževal v našem javnem življenju pokazati nikakoršnega takega uspeha sam. Kako je to, da je brihtna glavica propadla na vsakem vogalu, karkoli je kaj započela? Zanimivo bi bilo in tisti, ki ga poslušajo pod vaško lipo bi mu bili tudi gotovo hvaležni, če bi jim Francelj enkrat povedal, zakaj je zletel iz odbora pri SNPJ? Potem, kako je reševal svet samostojno? Kako

je ustanavljal republ. združenje in pomagal zbirati za milijonski fond? Kako je potem deloval pri raznih korporacijah? In zakaj se je sploh umaknil iz Clevelanda? To zadnje je pa še najbolj zanimivo! O tem, o tem malo besede, dragi Francelj!

Teško je, pa tudi uljudno ni zavrniti razne prošnje z "ne!". Prefrigani diplomati si največkrat pomagajo s tem, da pravijo: "Z veseljem jemljemo stvar v premislek", kar pomeni pa podomače: "ne!".

Mnogi imajo na svetu prijatelje, ki dajejo dobre nasvete. Mnogi pa dajejo tudi take nasvete, po katerih rada glava boli.

Neka ameriška prislovica pravi, da je bedasto za vsakega moža misliti, da je bogat, razven če ima toliko denarja, da mu ga njegova žena ne more potrošiti.

Mnogo zgubljenih reči ljudje še najdejo; le zgubljene ga časa ni mogoče nikoli več najti.

Za ignorante ni boljše reči na svetu, kakor je molččnost.

V SKUPNO FRONTO!

Johnstown, Pa.

Čim bolj pogosto beremo, posebno v naših naprednih časopisih o ljudski fronti ali skupni fronti. Prav posebno nam priporočajo skupno fronto najnovejši demokrati, češ, da le če bomo skupaj delovali, se bomo ubranili raznih izmov. Tako, zaviti v zastavo demokracije, upajo doseči svoj cilj, ki je komunizem. Koliko demokracije je potem, nam pove že najnovejša zgodovina onih nesrečnih držav, ki so imele, ali še imajo brezbožni komunizem.

Zdravo za nas katoličane bi bilo, če bi trezno premislili in razmotrivali o skupni fronti. Ne mogoče o kaki novi obleki demokracije, ali kaj podobnega, pač pa v duhu verske in narodne zavezanosti. To je, da vstopamo katoličani v katoliške organizacije. — Kakor je nam potrebno brati katoliško časopisje, tako nam je tudi potrebno, katoliško društvo, katoliška organizacija. Društvo, kateremu je naše versko prepričanje sveto. Poleg tega, katol. organizacije, nudijo prav vse ugodnosti, če ne morda boljše kot druge, glede vsega denarja v slučaju nesreče ali bolezni. Zato, če smo zares katoličanje, stopimo v skupno katoliško fronto, pod zastavo KSKJ. Na dan 45 letnice svojega rojstva je na široko odprla svoja vrata in kliče in vabi pod svoje okrilje vse jugoslovanske rojake katoliškega prepričanja.

Rojaki in rojakinje v Johnstownu in okolici. Ako imate namen vstopiti h kakemu katoliškemu društvu, vprašajte za nasvet tajačika društva sr. Štefana št. 187, KSKJ Frank Presburg, 119 Bayer St. On vam bo drage volje dal vsa tozadevna pojasnila. Ali pa

pridite na društveno sejo v cerkveno dvorano sv. Terezije drugo nedeljo v mesecu po zadnji sv. maši.

Katoliški starši, dajte svoje otroke vpisati v prvo in najstarejšo slovensko podporno organizacijo. V to organizacijo, v odrasli oddelek lahko pristopi vsak praktičen katoličan od 16 pa do 60 leta starosti. Nad 70 let stari člani so prosti vseh asesmentov. Zavarujete se pa lahko od \$250 pa do \$5000. Bolniška podpora se plačuje dve leti. Zdravniška preiskava za časa kampanje je prosta. — Več pojasnila dobiti lahko od vsakega društvenega člana. — Ako ste torej katoliškega prepričanja, stopite v fronto katoličanov, v fronto KSKJ. Fronto, katero so vpostavili naši pionirji pred 45 leti. V fronto, ki je 119 procentov solventna. V fronto, ki vam bo stala ob strani v bolezni in v smrti. V fronto, ki bo čuvala versko prepričanje kot čuva mati svoje dete. V skupni fronti katolicizma in amerikanizma naj bo naš klic. — Pristopi v Kranjsko Slovensko Katoliško Jednoto.

Math Klucvsek

30. MAJA VSI V LEMONT

Zadnje vabilo za Decoration Day: čakamo V as, ljubljene rojake, da pridete k naši slovesnosti.

Decoration day je tak pripraven dan za vse. Obiščite dopoldan grobove svojih dragih, nato pa še v Lemont pridite k maši in popoldanski slovesnosti.

Prva slovesnost je na našem letošnjem programu. Vedno ste radi prišli k nam, prve proste ure v prirodi pomladanski so vam bile še posebno pri srcu, preživite te prve ure pri nas. Premnogi še niste videli, kako vstaja nova stavba na lemontskem gričku, pridite

jo pogledat in z nami delit veselje.

Za slučaj dežja, bo pripravljena tudi zadostna streha, ker smo postavili posebno uto za take slučaje na pikniškem hribu, naj vas torej kako kislika-sto vreme nikar ne odstraši od tega lepega izleta.

Sv. maša na hribu bo darovana za vse žive in pokojne dobrotnike Lemontske ustanove.

Za popoldan bo pa preskrbljeno tudi za vse telesno lačne in žejne, tako pri "Finžgarju", kakor pri groti.

Da vam bodo ure še bolj oslajane pri zabavi na hribu, smo povabili še naše pevske zebre in Jolietsko šolsko godbo na to slovesnost.

Ne pozabi torej, rojak: 30. maja pridi v Lemont.

Prijazno te vabijo,
Očetje Francičani v Lemontu

POSEBNA PRIREDITEV

Waukegan, Ill.

V soboto 27. maja bo mladina dr. sv. Jožefa priredila posebno veselico in ples v dvorani fare Matere Božje v Waukeganu. Za ta ples se je preskrbelo posebno in izvrstno godbo, "International Hawaiian" katera bo igrala od 9—12 ure zvečer.

Ker ta skupina igralcev tako upliva na stare in mlade, se tem potom vabi vse v bližini Waukegana da se naj vdeleže na ta zabavni večer. Dobitek od te prireditve je namenjen za atletično akcijo mladine dr. sv. Jožefa, štev. 53, KSKJ. — Dobro došli.

Odbor.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Mesec majnik, mesec cvetja in petja. se bliža svojemu koncu. Če bil mesec majnik letos v resnici mesec cvetja naj drugi ugibljuje in trdijo, jaz za svojo osebo ne morem tega trdati, ker razum tulipanov in nekaj španskega bezga ter nekaj malega češnjevih dreves, nisem videl po naših vrtovih drugega cvetja. Da je bil pa majnik mesec petja, to pa že lahko trdim. Že dolgo dolgo let nismo imeli prilike videti in poslušati toliko različnih pevskih društev na eni prireditvi, kot smo jih imeli letos, ko so se zbrala skupaj pevska društva iz tukajšnjih bližnjih naselbin. Prvi tak nastop je bil pri nas, ko je cerkveno pevsko društvo Zarja povabilo pevska društva iz sosednjih naselbin, kot iz Chicago, Joliet, Waukegan, ki pa niso mogli priti, in lokalne pevce društva Slovan. To je bil nekak uvod v letošnje pevske prireditve, nekaj začetek pevskih koncertov. Takoj prvo nedeljo meseca maja, je bil drug tak veličasten nastop pevcev v Jolietu. Potem, v nedeljo 14. maja v Chicagi, pri sv. Štefanu.

Lepo so zveneli akordi slovenske pesmi in nam napolnjevali dušo, žejno naših lepih domačih pesmi. Kakor ste do sedaj brali ocene teh nastopov različnih pevskih zborov, so se glasile prav pohvalno. Vselej je bila tem ocenam pripisano tudi to, zakaj se niso take prireditve že poprej prirejale in dostavila se je želja, da bi vsaj v bodoče pri tem ostalo. Jaz bi k temu pripisal še to, da bi se želja ljudstva zares uresničila. K temu naj bi v prvi vrsti delovali vodje pevskih zborov, kajti glede pevcev sem si gotov, da se temu ne bodo upirali. Seveda, so pri temu žrtve, tako na strani organizatorjev, oziroma pevskih vodij, kakor tudi pevcev in pevk. Toda, kaj se danes doseže brez žrtve? Res je, ali kaj je bolj vredno žrtve kot ravno naša pesem, ki je vendar tako mogočna, da ne dvigne samo nas Slovencev, tudi drugi narodi jo radi in z zanimanjem poslušajo in se divijo njeni lepoti. Slovenski narod je že od nekdaj narod petja in to naj bi pokazali ob vsaki priliki tudi v tujini. Najlepše se pa to dokaže s takimi skupnimi nastopi, kot so se vršili to leto. — Glede prihodnjih nastopov, naj bi se pa že sedaj, v poletnem času domeni, kako bi se naj vrstili, da bi bili bolj zanimivi in da bi ne bili vsi kar drug za drugim, naj bi bilo med njimi nekoliko presledka. Seveda, težko je reči, kdo naj bi to stvar uredil. Če se ne motim, je bilo enkrat že pisano v Amer. Slovincu, o nekaki pevski zvezi, ali pevskem skupnem sodelovanju cerkvenih pevcev iz bližnjih slovenskih naselbin; vsaj misel je bila izražena. Do izvršitve, menda niti do kakega posvetovanja, pa ni prišlo.

Sedaj, to menda lahko zapišem, je led prebit in prepričan sem, da bi se to, kar je tako lepo skupaj prišlo, samo še povežalo z vezmi, ki naj bi držale. Te vezi, po mojem mnenju, imajo v rokah naši organizatorji, oziroma pevovodje, katerim bodo pevci ter pevke prav gotovo z veseljem pomagali. Prav gotovo bi to v vsakem oziru pripomoglo do še večjega napredka omenjenim pevskim zborom in naša pesem bi se še bolj utrdila. Kaj mislite na to pevovodje in organizatorji? Sedaj ob koncu pevske sezone, so, mislim, take misli na mestu in v poletnih počitnicah bi se glede tega lahko veliko naredilo in uredilo, kajti v času pevske sezone bi za take pogovore nedostajalo časa. Tako bi imeli ob prvem nastopu prihodnje sezone, ki bo v Waukeganu 29. oktobra, že vse vrejeno in bi šlo naprej kot po "žnorce", brez kakih posebnih težav.

To se mi je zdelo vredno omeniti sedaj ob koncu pevske sezone, kajti navdušenje, ki je zajeelo poslušalce preteklih koncertov, je med njimi še živo in gotovo pričakujejo za prihodnjo sezono zopet kaj takega, pa še bolj dovršenega. Toliko o petju, sedaj pa še kaj drugega.

Ker že dolgo nisem pisal, naj omenim Materin dan 14. maja. Zopet moram potrditi, da kaj takega pri nas še nismo doživeli in nam bo ta dan gotovo ostal še dolgo v spominu.

Na željo g. župnika, je z materami, ki so včlanjene v društvi Krščanskih žena in mater pristopila k sv. obhajilu zopet polna cerkev vernikov, skoro kot o Velikinoči. — Popoldne so dekleta priredila v cerkveni dvorani poseben program v počast materam, o katerem lahko zapišem, da je bil res nekaj posebnega. — Zvečer ob 8 uri je bil zopet program v počast materam, katerega so pod vodstvom g. župnika in č.č. sester priredili otroci ki hodijo h krščanskemu nauku. Prav lepo je bilo. — Naslednjo nedeljo 21. maja so nam pa ministri pokazali kaj znajo. Prav lepo so se postavili, dasi je bilo to prvič kaj takega pri nas. Za drugo leto lahko upamo zopet na kaj enakega ali pa še boljsega. — Prihodnjo nedeljo 28. maja se pa vrši v Hrvaškem domu na Commercial Avenue zadnji pevski koncert v letošnji sezoni, katerega prireja tukajšnje znano pevsko društvo "Slovan" s sodelovanjem pevcev "Adrija" iz Chicago, "Presiren" iz Chicago in "Zarja" iz So. Chicago. Pričakuje se, da bo to zopet nekaj lepega.

V torek 30. maja, se vrši v Lemontu velika slavnost blagoslovitve vogelnega kamna novega semenišča, za to slavnost so bili povabljeni tudi naši cerkveni pevci, ki se bodo udeležili, kakor tudi pevci od sv. Štefana iz Chicago. Kakor ste brali že v Amer. Slovincu, bo to lepa slavnost, na katero pridejo številni rojaki ne samo iz bližnjih, tudi iz daljnih naselbin in iz drugih držav, celo iz Ohio. Zopet se bo na hribu razlegala lepa slovenska pesem, ki nas bo razveseljevala. — Torej čisto prav, da sem v začetku tega dopisa zapisal, da je letošnji maj mesec petja. — Pozdrav.

Novinar

PROBLEM PRISELJENCA

Zahteval je l. 1917 oprostitev od vojne dolžnosti kot inozemec

VPRAŠANJE: Dobil sem prvi papir l. 1913, ali nisem nikdar zaprosil za naturalizacijo. Ko sem izpolnil tekom vojne vprašalo polo v zvezi z naborem, sem zahteval oprostitev od vojne službe, ker sem bil inozemec. Ali je moj prvi papir še dober? Ali bom imel kake sitnosti, ko zaprosim za državljanstvo?

ODGOVOR: Prvi papir je veljaven samo za 7 let in radi tega Vaš prvi papir od l. 1913 ni veljaven že od l. 1920. — Kar se tiče drugega vprašanja, federalna sodišča so mnogo let po vojni odklanjala naturalizacijo onim, ki so bili zahtevali oprostitev od vojne službe radi inozemskega podaništva. Jako redkokdaj se pa danes odklanja naturalizacija iz tega razloga. — Vzemite nov prvi papir in po dveh letih zaprosite za naturalizacijo.

F.L.I.S.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(120)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko se je Herkul na Tarzanov ukaz z žalošću v srcu oddaljil od svojih prijateljev, boječ se, da jih ne bo več videl, je Tarzan zaklical za njim: "Povej Heratu, da se vrnem kot sem obljubil." Pa bi Tarzan ne bil tako prepričan o svoji vrnitvi, če bi videl naprej, koliko nevarnosti ga čaka...

... Med bojem, ki se je odigral v podvodnem templju, se je Thome srečno rešil iz templja z dragocenim zabojem, ki ga je ugrabil z Bruilorjevega altolja. Z njim se je rešil tudi Lal Task, ki je sedaj hitel za Thomom, da mu vzame dragocen zaklad. Tako sta se kot na pol nora preganjala.

Atan Thome je skrbno stiskal dragocenost z roko, na prsa in bežal, da je pot curkoma lil z njega, za njim je prav tako na pol nora hitel Lal Task. Z visokega skalovja so pa oba opazovali velike opice, katere so prišle v to deželo s Tarzanom, pa jim je on prepovedal napadati ljudi.

Opice, videč, kako se globoko spodaj dva lovita, so se začele za stvar zanimati. To jim je bilo všeč, kajti menile so, da je to kaka nova zabavna igra, zato so se začele spuščati po skalovju nižje in nižje, da bi čimprej prišle do teh dveh tam spodaj, ki sta se tako divje lovila.

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekle, obnovi jo in pomagaj listu!

"Podkrnoški gospod"

Dolores Wieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

Glave se okrenejo. Na hišnih vratih stoji Samo, gospodar, v dolgi halji iz ovčje kože, z bičem v pasu.

"Halek!"
Dečko se potuhne in skoči z dolgimi skoki čez borjač.

Hlapci pohite vsak na svoje delo. Suza stoji z Alenko sama na dvorišču. Deklica se smehlja čisto rahlo, vendar Suzi trepetajo stari udje.

"Svečo za cerkev v Kamen in sveto palico k sveti lipi," se zaoblubi, če pojde le še to pot nevarnost mimo.

"Gospodar bo Haleka vprašal zastran krave, ki je zbežljala," se tolaži sama sebe.

"Meniš, da je zdaj že pri Dravi?" vpraša hrepeneče Alenka v njeno premissljevanje.

Lenart sedi v temni prostiškimi sobani, na pol naslonjen nazaj v neprimerni, svečani naslonjač, na čigar naslonjalu čepi sokol, in raztreseno prisluškuje okorni govorici vaškega starešine z Brega.

Stari mož, ki je pred temi revnimi časi imenoval svojo last lepo kmetijo, zatočeno kmetico in rešto zdravih otrok, stoji pred milostljivim gospodom in prosi, da bi mu izpregledal desetino. "Nisem mogel vsega obdelati, vaša gnada. Stara je že čisto pri kraju, odkar sta pueba zibnila. Imamo komaj življenje za zimo. Ne moremo plačati, gospod —," prosi hripavo. Pot mu stoji na čelu. Svoj živ dan mu nikdar ni bilo treba prositi. "Če bi nam pomagali — mi na Bregu se vsi zanašamo na njih, so nam bili sami obljubili, gnadjivi gospod!"

Stari kmet dvigne motni pogled v Lenarta in se prestraši. Ne gledajo hudo, gospod? — Sveta Mati božja, kaj je prišel zlo uro?

Proštu so misli daleč proč. Pa zbere se siloma. Neumno, ta prigodba, namršči čelo. V nedeljo pride s prijatelji Vetrinjski. Tedaj bi prišla kopa mladih petelinčkov in dva tri teleta kot nalašč. Če vzame od duhovniških dohodkov, naredi Silvester obraz kakor žolč in vrisk. Toda, res je. Brežanom je obljubil, da jim bo pomagal. To je še najmanj, česar si lahko želijo, če prosijo, da jim odpusti davščino. So sicer lažnivi in zviti kakor risi, ta slovenska tesla. Mačka z denarjem vtaknejo v plevnico, h gospodu pa se pridejo kisati. Pa beseda je beseda.

"Prav," reče na kratko, "za letos vam odpustim."

Odpri knjigo, ki leži pred njim, prime za belo pero in naredi velike črke čez stran XXI, kjer so zapisane davščine Brežanov.

Nato podrži bukve starcu, ki sicer ne zna brati, pa se vendar oiajšano oddahne, ko vidi črte. Z drhtečimi prsti hlastne gospoda za roko in jo mlaskeje poljubi.

"Bog lonaj sto tavžentkrat! Gori v nebesih! Srečno zadnje uro —"

"No, za to se še ne mudi," meni Lenart in odmakne roko.

Kmet vzame kučmo s stola, se poskuša trikrat prikloniti, stlači pa le še iz sebe: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

"Na vekomaj. Amen!" odgovori gospod in glasno zaklopi knjigo.

"No, hvala Bogu, da je zunaj! Če danes še kdo pride, bo frčal skozi okno!"

Lenart vstane in zlekne roke, da zadene z dlanmi ob bruna in stropa. Nato potihoma zažvižga in sede na vogel mize.

Rudešu je malce dolgčas. Topo se hehta predse in opazuje gospoda z velikimi, pazljivimi očmi. Gospod pa ga niti ne pogleda.

Lastovke se zbirajo zunaj na cerkvenem slemenu. Veter veje skozi odprto okno, da frlijo listi na mizi in iz kuhinje je slišati, kako se glasno smejejo dekle in bahaško govori stari Tavža. Čaka gospoda, pa gospoda ni.

Gospod sedi v veliki, rjavi sobi, ki jo krotko preseva rumeno poznopoletno sonce, in misli na lepo Alenko.

Začarala ga je z lesketajočimi se očmi, s sladkim smehljajem in poljubi, ki mu gore na ustnicah.

Bilo je tako nekaj posebnega. Ko jo je spet prvič videl, je mahoma padla vsa teža od njega. Spčetka deklice nemara še ni ljubil. Nemara je bil pojahal k njej le, da bi še enkrat doživel tisto blaženo zmedo, ki mu je bila že nekoč odpodila razglabljačo misli.

Ko pa jo je potem držal v naročju in čutil njena mehka usta na svojih, ji videl v očeh prav isti ogenj, ki ga je prešinjal samega, tedaj mu je bilo, kakor da je kar mahoma vse hrepenenje našlo svoj dom. "Sladka Alenka!"

"Če si ti moja, česa mi je potem še treba? Ti si moja ljubezen, moja nebesa, moja blaženost! Kadar poljubim tebe —"

Lenart se zdrzne. Vihar koprnjenja ga pretrese. Zapre oči; v ušesih mu poje kri kakor zvon:

"Alenka — Alenka — Alenka!"

"Pridi — ti! Hočem te piti kakor sladko, močno vino — kakor napoj pozabljenosti."

"Ljubica, kaj govoriš, da se bova morala ločiti?"

"Sladka, ti si moja in ne dam te nikomur drugemu!"

Skozi neskončno Dobravo jahajo trije rjavi moške. Najstarejši, ki mu padajo resasti, sivi lasje v koščeni obraz, dirja nekaj korakov naprej. Visi sklonjen v sedlu, kakor da spi, in poševne, temne oči mu strme nepremično v sivo meglo, ki požira pot. Za starcem jahata dva mlada vojščaka, ki si ne upata govoriti. Bleščeči kodri jim štrle na ebeh straneh izpod čelade in orožje jim rožlja bridko v tihoto gozda.

Jahajo in jahajo po poti. Dobrava se vleče. V nepretrgani vrsti se pojavljajo smreke iz megle — cele ure sama drevesa, temna drevesa. Ne veš, ali je pol dne ali jutro ali gre že na večer. Nekje, kjer pride nenadoma iz gošče drug pot in prekriza kamenitno cesto, zagledajo jezdec sedeti med šibjem starega moža. Od krije si čepico in zakliče pokorno:

"Dobro večer!"

Jezdec ne odzdravijo; molče izginejo v megli. Čez kako uro je gozd za njimi; zagledajo svetiti se vas skozi tančice.

"Lovanke," reče mlajši. Zdirjajo skozi vas. Ljudje strme prestrašeno skozi duri in kličejo otroke, ki se igrajo, v hišo.

(Dalje prih.)

RAZNOTEROSTI

NOVA ANTARKTIDA

Nemška antarktična odprava pod poveljstvom kapitana Ritscherja je odkrila več nego 350.000 štirijskih kilometrov antarktičnega ozemlja in ga kartografirala. Med drugim je izmerila do 3000 m visoke gorske verige in polaren centralni masiv, ki se dviga v višino 4000 m.

Raziskano ozemlje se razprostira med 5. stopinjo zapadne dolžine in 15. stopinjo vzhodne dolžine, v notranjost pa sega do 75. stopinje južne širine. V smislu prejšnjih spoznanj bi moralo to ozemlje pripasti Norveški, ker so ga pa odkrili in raziskali Nemci, bo prišlo menda do sporov, kakršni so za te popolnoma neobljubene in oddaljene kraje v zadnjih letih pogosti.

NENAVADEN KUJAR

Kuharji se morajo običajno pokoriti volji svojih gospodarjev. Največji kitajski kuhar Huang Cing Lin, ki je pravkar umrl v 64. letu svoje dobe, pa je delal obratno. Kuhar je samo za takšne goste, ki so se zadovoljevali z njegovim jedilnikom. Za svoje pojedine je sam določil uro, število in vrstni red jedi, na koncu pa ceno. Dineja, ki ga je pripravljala, so se smele udeležiti samo osebe, ki so mu bile povšeči.

NAPOLÉONOV KLOBUKI

Napoleon je imel 451 dvo-vogelnih klobukov, kakor jih je našel neki častnik, ki se je potrudil, da je sešel vsa Napoleonova pokrivala, kar jih je v raznih zbirkah po svetu. Brez dvoma vsaj 400 pokrival ni pristnih, toda bajke, ki se pletejo krog pokrivala cesarja Francozov so tako silne, da zadobi tudi kaka naveden generalni klobuk nekaj njegovega sijaja. — Mogoče bodo čez kakih 50 let imeli v zbirkah tudi več ducatov pri-

stnih Chamberlainovih dežnikov. O govorih sedanjega ministrskega predsednika bo vedel svet komaj še kako besedo, a sleherni šolar bo vedel, da je imel Chamberlain zme-raj dežnik s seboj, čeprav je sijalo sonce. Človeški spomin si rajši zapomni prijemljive simbole kot pa abstraktne misli. Tako postanejo zgodovinski predmeti neumrljivi.

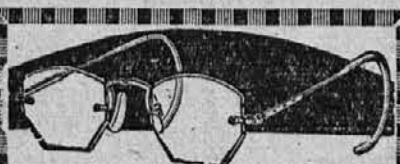
POKOJNINA ZA DRŽAVNE USLUŽBENCE

Springfield, Ill. — Poslanska zbornica drž. zakonodaje je zadnji tork skoraj enoglasno odobrila predlog, po katerem se uvede pokojnina za osebe, ki stoje v službi države. Tisti, ki so predlogu nasprotovali, so bili zavrnjeni z navedbo dejstva, da samo za drž. uslužbence od vseh javnih nameščenec v Illionisu ni bilo doslej glede pokojnine še nič poskrbljeno in da celo pod federalni pokojninski načrt ne spadajo.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817,
CHICAGO, ILL.

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9.

zjutraj do 8:30 zvečer.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DANI

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.
Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmjerne.

Najpripravnejši

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE:

SLAVA MARIJI

(Spisal P. K. Zakrajšek.)

Tiskan v mastnem tisku, kakor so te dve vrste v okvirju.

Vsebuje tri maše; raznevrstne molitve; križev pot; več litanij, pesmi in skupne molitve, ki jih rabijo društva pri skupnih obhajilih. Je zelo praktičen molitvenik.

Molitvenik je vezan na tri načine in stane:

Vezan v umetno usnje, zlata obreza.....\$1.00

Vezan v pristno usnje trde platnice, zlata obreza.....\$1.25

Vezan v fino usnje, vatrane platnice, zlata obreza.....\$1.50

Pri naročilih vedno omenite, katere vrste vezavo želite in za isto pošljite potrebni znesek, kakor navedeno v cenah.

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trnec

Sličice.

Če kdo kaj trdi, so pred nami pač le besede, ako nimamo dostopa do dejstev, o kakršnih kdo pripoveduje. Ako ni izrednega in opravičenega razloga, in kdo ni že naprej znan kot lažnjivec, se morajo besede vzeti on face value, kakor pravijo, toraj vzeti tako, kakor so. Seve so pri tem zavestni laži in vsakovrstni zmoti na stečaj odprta vrata. Ko postanejo očitna tudi dejstva, o besedah ni več dvoma. Tako sodijo vsaj poprečni ljudje. Pa baje ni vedno tako.

General Krivitzky je povedal marsikaj izza kulis, kako delajo v sedanji Rusiji. Večnoma so n. pr. glede dogodkov v Španiji dejstva pred nami, toraj se besede, trditve vjemajo za dejstva. Vsaj okoli "Napreja" pa so drugega mnenja. Njim je tudi Krivitzky le lažnik, v službi reakcije, obrekovalac sedanje Rusije. Pustimo.

Prav jaz bi rad veroval vse, kar se piše in trdi lepega in dobrega o sedanji Rusiji, ker enako bi jaz rad imel, da bi Rusija igrala vlogo, ki ji gre, in igrala pravilno vlogo, ko se vlega tema na slovanstvo. Žal pa, da dejstva ne spričujejo marsičesa, kar bi rad verjel, ako bi bilo tako, kakor se o marsičem trdi. Sto tisoče baje prevažajo v Rusijo. Ko bom videl dejstva, bom verjel. Zdi se mi pa, da so okoli "Napreja" glede razmer v Rusiji le prenevarnosti, če je le količjak neugodnega za —

Stalina, saj ta je v resnici Rusija. Izgleda, da če kdo ni z dušo in telesom za Stalina, in napiše najmanjšo neugodnost o Stalinu, je s tem že sovražnik ruske demokracije in najboljše demokracije na vsem svetu, in če bi n. pr. jaz trdil, da ima Stalin usta pod nosom, bi pri "Napreju" to zanimali, ker nisem za Stalina in za njegovo demokracijo. Izjavljam pa, da bi ničesar ne imel zoper to, ako bi bilo pri Stalinu in v njegovi Rusiji vse sijajno, in bi bil jaz le v zmoti in enako drugi le v zmoti. Vsaj jaz zavestem lažnik nikoli ne bom, drugi pa kakor sami hočejo, pa zopet vsaj jaz ne verjamem o njih, da bi bili le zavestni lažniki.

Komur beseda "domovina" ni le prazen izraz, razume njeno bistvo in nima morda napačnih nazorov, ta se bo po

svojih močeh tudi pobrigal, ko gre za domovino. Nam je domovina pred vsem Slovenija. Tudi Amerika je in mora biti. Prav nič ne vemo, kako bo tu in tam, ko bo šlo, in ako bo šlo za domovino. Stara domovina je na tehtnici. Sicer je prišlo do nekega sporazumljenja med Srbi in Hrvatima, ampak s tem domovina še nikakor ni rešena, ker tudi še tako zedinjena Jugoslavija bi težko vzdržala naval, in če bi se žrtvovali zadnji mož. Pogostoma je veliko odvisno tudi od tega, da se kaka nevarnost vsaj začasno odvrne, in da ne pride takoj do najhujšega. Čehoslovakija je šla, upostavitev, ako sploh mogoče, bi bilo prav titansko delo. Jugoslavija se obstaja, obramba je silno prekerna, ako bi od vseh strani na njo pritiskali, ampak vsebuje več upanja na uspeh od upanja na zopetno upostavitev, če bi izginila. Zato je na mestu prav vsako prizadevanje, da se domovina najmanj kolikor mogoče dolgo vzdrži. Kaka poteza, ki ne meri naravnost na ohranitev, ampak predvideva razmere, ki bi nastale, ako bi prišlo do najhujšega, še ne pomeni nobenega deficitizma, malodušnosti ali izgube korajžje, in je tudi na mestu, ako bi prišlo do najhujšega.

Pisatelj Louis Adamič je prišel z nekim načrtom, da bi se slovenski Amerikanci zavzeli za obrambo kulturnih dobrin, ako bi prišlo do Hitlerjeve škornje. Da bo ta škornja vse poptevala in pomandrala, o tem priča Koroška. Zato je Adamičeva ideja dobra, vsaj nekaj bi se rešilo, ko tudi pri škornji še ni vseh dni konec.

Sicer sem pa vsaj jaz neredajnega mnenja, da je politična obramba, namreč obramba državne neodvisnosti na prvem mestu, ako in kar se more storiti od strani izseljencev. Tu je skupen nastop vseh mogoč in popolnoma tudi opravičen, ker le pri količjak svobodni in politično neodvisni domovini je borba za duševno opredeljenost mogoča. Ko bi šla domovina, bi vse šlo.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

SPRETNA KUCHARICA

nova velika kuharska knjiga. — Navodilo, kako se kuhajo dobra in okusna jedila.

Vsebuje 248 strani in je lepa v platno vezana knjiga.

STANE S POŠTNINO VRED

\$1.50

Naročite jo od

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno.....\$1.50

Broširan mehko.....\$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Dejanja Apostolov. Knjigo je priredil in sestavil č. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO **\$1.00** Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois